

Zsidó Ferenc

Békaegérharc

(Részletek az *Erdélyi Híradó Kiadónál* megjelenés előtt álló vígeposzból)

I. Szál szivar,

melyben kiderülnek egynémely dolgok, de a legfontosabb úgyis az, ami nem derül ki. Mi van akkor, ha az egérkirály megbarátkozik a Béka Örökös Herceggel? Hát... a következmények nem maradnak el...

(Azt kérdik, megrögzött antimikotinstaként miért épp Szál szivarokra osztom az osztánivalót, úgy — és persze másként is —, mint a jó Csokonai? Látják, ez számomra is rejtély, mely egyébként nem az egyetlen e konstellációban.)

Nyűgölődök a Múzsámon,
Kezdené el énekem,
Szívességet e világon
Szívtelen tegyen nekem.
Én dohány után kutatok,
Szűkös zsebekben matatok,
Nincsen időm verselni.

Írja le az egereknek
Békákkal való harcát,
Egymással mint fenekednek,
Fizetvén Marsnak sarcát.
De ő nem hajlik a szóra,
Dalnak ütött végső óra,
Most immáron mi legyen?

Ha így állunk, én írom le,
Hogymint estek a dolgok,
Krónikásnak rossz vagyok, de
Nem sokáig szabódok:
Egér hoz egy ármádiát,
Brekencsnek diktál régulát,
Dúl a vész, kocog a fog.

Szétszökik a sok nyáladzó,
Hallgatva a csihányban,
Az egérnemzet gyanakvó,
Cselt gyanít a dologban.
Ebből nem sül ki semmi jó,
Ebnek ura is oly fakó,
S Ugocsa non coronat.

Ámde addig van még egy s más,
Ami mind leírandó,
Ne siess a dallal, hékás,
A toll hegye forgandó.
Béka egérrel találkozott,
Könnyű barátságba fogott,
Bizony így kell kezdeni.

Amint a béka arra jár,
Sajtot majszol az egér,
Vendéget álmában sem vár,
Mert éhsége egekig ér,
Szájában a nyál összefut,
Nincsen szebb, mint sajtban a lyuk,
Még K. A. F. is ezt állítja.

„Adjon Isten”, így a béka,
Lapos fejét lengeti,
Nem fél egér így, csak néha,
Sajtját is elengedi.
Szaladna a közeli lyukba,
Koronája sarokba jutna,
„Brekencs Béci a nevem”.

„Örvendek én, soha jobban”,
Bólogat a kiséger,
Élet-lángja majd ellobban,
Szalmaszálba belefér.
Milyen ronda, nyálkás Béci,
„Ne kapjál be engem, légyszi”,
Király vagyok, Cincoga.”

Ekkor béka is elkezd,
 — Igencsak lepcsés fajta —,
 Rangját, rendjét mind repeszi,
 Kevély királyok sarja:
 „Enyém lesz majd, örök úré,
 Haereditario iure,
 Vízvári Birodalom.”

Tíz perc alatt, moccanatlan
 Megtudja azt is az egér,
 Sokat főz a herceg-katlan,
 A nőülés is belefér,
 Madám Vizellósi Sára,
 Övé a Mocsárnak Vára,
 Lészen majd felesége.

XII. Szál szivar,

melyben a csata bonyolódni kezd, különös eredményeket produkálva. Lassan nehéz lesz eldönteni, ki kivel, ki ellen s miért, mert a felek egészen össze vannak gubancolódva, a szövetségesek tévedésből olykor egymásnak esnek. A rest poéta közben azon mélázik, miként téveszthető össze a macska a békával vagy a rák az egérrel. Hiába, egy ilyen csatában minden lehetséges...

Fokozódik a küzdelem,
 Gomolyognak rendesen
 (Nem törődik senki velem),
 Marakodnak a lesen.
 Macska, béka, egér, rák
 Összevegyül, egymásra hág,
 Most immár ki kivel van?

Egyszerre csak meglátom ám,
 Én, a döbbent poéta,
 Karmol a cicc: nem vagy komám!
 Nesze neked, staféta!
 Hozzávág a jó egérhez,
 Mondd, miféle szövetség ez?
 Sírban nemzet süllyed el.

Arra gondolt a jó cirmos,
Ebben a felhajtásban
Ügyeskedik, kéz kezét mos,
Egeret vág titokban.
Mert könnyű lesz védekezni,
Zavargásban felcserélni
Barátot ellenséggel.

Így titkos-észrevétlenül
Bosszút áll az egéren,
Aztán pedig úgy elterül,
Mint ki puff lett egészen.
Végül ő lesz a nagy győztes,
Fején babér, házi szóttas,
A többi mind pórul jár.

Szól a macska, majd cselekszik,
Mevágja az egeret,
Bűnét tompítani igyekszik,
Száján ilyen felelet:
„Sajnos meg nem ismertelek,
Békának, ráknak hittelek,
Kissé rossz a látásom...”

Méláz a cinc, sebét nyalja,
A dolgot meg nem érti,
Lehet, ő a világ alja,
De magának kikéri:
Hogy őt ráknak, brekknek nézzék,
Szúrós szemmel megigézzék,
Bizony meg nem engedi!

„Bajszom olyan, mint békáé?
Kérdem én ezt tőletek,
Farkam pedig: mint a ráké?
Akkor isten veletek!
Akkor én már nem is vagyok,
Csapot, papot mind itt hagyok,
Csillagösvény vár reám.”

Míg az egér így kesergett,
 Siratva a helyzetét,
 Rák is egyre ravaszabb lett,
 Fölborzolta szőrzetét.
 „Miért küzdenék — gondolta —
 A békáért, ki ellopta
 Felét életszeremnek?”

Mert hogyha ők nem lennének,
 Nem kéne osztozkodjak,
 Tó vizéből nem ennének,
 Másnak pedig mért adjak?
 Én lennék az egyedi úr,
 Vizemből ki senki se túr,
 Az lenne ám az élet!”

Amit gondolt, cselekedte,
 Békákat megollózta,
 Mint aki már elfeledte,
 Hogy a vizet ki szóta.
 Ravaszkodott, mint a macska,
 „Tévedés volt, te kis csacska”,
 Így szkuzálta ki magát.

— — — — —

A brekk nem érti a dürgést,
 Ráktól ollót minek kap,
 Kábán nézi a nagy sürgést,
 „Délibáb ez, mi becsap?”
 Kurvából lesz jó feleség,
 Barátból örök ellenség,
 Ez hát a szentencia.

XIX. Szál szivar,

mely, a nőnemnek hála, elhossa a harcok végét. Jól mondják a szakértők, hogy mindig szükség van az isteni beavatkozásra... A felek váratlanul, minden figyelmeztetés nélkül elhagyják a csata helyszínét, a győzelem és veszteség biztos tudatában...

Az egerek nagyon vívtak,
Minden békát levágtak,
Segítségül eget hívtak,
Brekken nem maradt végtag.
Már-már győzelemre álltak,
Békák lassan meghátráltak,
De a szerencs forgandó.

Igen, mert gróf Nagykákai
Magát nagyon elszánta,
Összeakadtak lábai,
Cincek vesztét kívánta.
Tudta, egy dologtól félnek,
Az lesz veszte ama félnek:
Egérfogó, tökmaggal.

A hódtól rendelt belőle
Plusz végtelen darabot,
Munkát el ne lopják tőle,
Nyomban rá is harapott.
Technikája igen fejlett,
Nyaka helyett csupa fej lett,
Hű, a ferdeszeműje!

Babonás kissé az egér,
Hol vagytok most, sámánok?
Tudja, a fogóba befér,
Szóljanak a sirámok.
Ellenállni sosem lehet,
Aki bátor, máris mehet,
„Minket vár ott a sok lyuk.

Ez van írva sors könyvében,
Porlunk hát, mint a szikla,
Balsors tép, de egyvégtében,
Kihuny bennünk a szikra.
Nem elég a tatár, török,
Osztrák, ki ágyúként dörög,
Most itt az egérfogó...”

Látta ezt a macskák népe,
Immár bevégeztetett,

Nagy suttymban mind lelépe,
Míg nem veszélyeztetett.
Nem jó lenni vesztes mellett,
Akit gyászos anya ellett,
„Tűnjünk el, de azonnal!”

Tapsba kezd a békák népe,
Ütemesen bandukol,
Nézi, egér lyukba lép-e,
Néki hangosan drukkol.
Tapstempóra lépegetnek
Fattyai az egereknek
Végzetük irányába.

Így menne ez, vége nincsen,
Minden egér holtáig,
Békák osztoznának kincsen,
Mit cinc gyűjtött voltaig.
Ámde ekkor váratlanul
Békahölgy jön hívatlanul,
S mondja a szentenciát:

„Ha ebben a minutumban
Meg nem tértek miközénk,
Nem lesz részteik coitusban
Nagy világnak kerekén.
Itten, ha tovább harcoltok,
Rajtunk ülve nem purcoltok,
Mit sem kaptok belőlünk.”

Madám míg ezt előadta,
Szigorúan toppantott,
Megrendült a föld alatta,
Gatyamadzag roppant ott.
Látván komoly elszántságát,
Fakír absztinenciáját,
Megszeppent sok békaférj.

Illik annyit tudni róluk,
Nagyon szerelmetesek,
Szívecskékkal teli házuk,
Nősóhajra éhesek.

„E csata miatt kár lenne,
Ha kegye és a jó kedve
Elveszne asszonyinknak!”

Ezt sebesen átgondolva
A harctérről lelépnek,
Hazaérnek és guggolva
Nőiktől pardont kérnek.
Hordnak legyet, nagy szúnyogot,
Lábuk elé, ki mit fogott:
Kegyüket visszanyerni.

Bocsánatért esedeznek,
És bűneiket bánják,
Lágy a szíve asszonynépnek,
Kérlelőket megszánják.
Csupán egyvalamit kérnek:
Hagyják az egért, míg élnek,
Ígérjék ezt nekik meg.

A férjek szívre tett kézzel
Fogadalmuk megteszik,
Hölgyek föl nem érik ésszel,
Amit hallnak, elhiszik.
Pedig érdek-hitszegésből
Pálforduló sziszegésből
Minden béka sportot űz.

— — — — —
Látják rákok: nincs más hátra,
Hadseregük elevez.
„Mi vagyunk a bátrak bátra,
De a helyzet nem kedvez.
A békák itt nem maradnak,
Egérrel fűt nem harapnak,
Nem sikerült a tervünk.”

— — — — —
Hallja cinc, fogóba készül,
Fogy a tapsnak ereje,

Tempótlanság habozást szül,
Hol az ütem veleje?
Alaposan szertetekint,
Majd társának gyanakvón int:
„Te, ezek mind eltűntek!”

Megállnak és tanácskoznak,
Elfeledik a fogót,
Kényszeredett döntést hoznak:
„Elrejt minket a bozót.”
Gonosz cselet vélnek ugyanis,
„Békák népe olyan hamis,
Jó lesz velük ügyelni.

Elbújunk és kilelessük, hogy
Tervük miként alakul,
Számuk, hogyha túlzottan fogy,
Hadtestünk itt meglapul.
Most néhány percre eltűnnek,
Majd új erővel ránk törnek,
Nagy furfang ez részükről.”

Gondolja a megfontoltja:
„Új fegyvert is szereznek,
Visszajönnek felpakolva,
Több segítőt keresnek.
Jobb lesz azt már meg nem várni,
Míg nem késő, retirálni,
Fussunk el, de azonnal!”

Baljós jeltől megriadtan
Fújnak hát takarodót,
„A parancsot rég kiadtam:
Ne re-t fújjál, hanem dó-t!”
Egérkirály így kesereg,
Míg szétszéled a nagy sereg:
„Minket jól megtréfáltak!

Már azt hittem, győzni fogunk,
Igen jól állt a szénánk,
Sajnos beletört a fogunk,
Megcsapolták a vénánk.

Kezdetben jól nekiláttunk,
Rengeteg békát levágtunk,
Ilyen az egér-virtus!

Később megfordult a kocka,
Egérfogó, aztán csel,
A Cinc fegyverét eldobta,
Babonás-riadtan el...
Persze, azért nem veszítettünk,
De az igaz: nem is nyertünk,
Kényelmetlen patthelyzet.”

— — — — —

Mondják, akik foglalkoznak
Époszi ütközettel,
Istenek beavatkoznak,
Eredményt az dönti el.
Ezúttal béka-madámok
— Kezeik vágott karámok —
Intézték el a dolgot.

Megürült hát a hadszíntér,
Gyorsan és váratlanul,
Elhányt fegyver egekig ér,
Sok fej csüng gazdátlanul.
Különös a befejezés,
Nincsen erre kifejezés:
Nem tudni, hogy ki győzött.

Cincogók nem sejtik azt, hogy
A békák mért tűntek el,
Béka ölel, ereje fogy,
Nem törődik egérrel.
Hölgykarok közt nem gondolja,
Egér inát legazolja,
Úgy kotródik lyukába.

Örvendetes félreértés,
Sohasem kell tisztázni,
Becsületen nincsen sértés,
Nincs, amire ráfázni.

„Meg kell szoknunk immár egymást,
Mondj, ha tudsz, hát valami mást,”
Békés együttélés ez...

Tűrik egymást, megfeszülnek,
Melyik lesz az erősebb,
A jövőre úgy készülnek:
Álmaik is merő seb.
Megvan az új stratégia,
Nem vicc ez, s nem tragédia:
Mindketten alkalmazzák.

Az anyák mindkét oldalon
Szüljenek sok gyereket,
Szaporulat az oltalom,
Mondták ezt már eleget.
Azé a föld, ki belakja,
Sült bolond, aki eladja,
Kettő küzd, harmadik győz.

Abonyi Mária: A nő

Tóth Mónika

Szeretnék

mesét mondani gondtalan,
üveget törni,
s zúgni, mint a tenger,
ha rohan.
Lombként hullani, mint a fa
s tomboló viharként hangot adva
tűzből olyan füstté válni,
mit az elsuhanó fájdalom kavár,
porszemként sodródni a széllel,
s könnyként lefolyni
arcodon az örök emlékből.

Apánk

Ha apánk elmenne,
nem lenne,
aki a tűzifát beszerezze.
Leülnék,
és arra gondolnék,
hogyan apám szerette az állatokat;
lovakat festett
és mindig tudta,
hogyan őrizzen meg a tegnaptól
egy darabot.

Megsérülve a fényben

Mikor a legmennyebb a ragyogás a földön,
frissen meszelt téglaházunk
csupa repedés, csupa folt, csupa szótlanság.
